

**Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України**

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 101 Екологія
**Освітня програма – Екологія та охорона навколишнього
середовища**
Рік навчання 2, семестр 2
Форма здобуття вищої освіти _____ денна _____
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання _____ українська _____

Паламарчук Світлана Петрівна

spal@i.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Оцінка впливу на довкілля» формує у здобувачів знання щодо процесу проектування і проведення екологічної оцінки впливу на довкілля та набуття навиків практичної роботи, оволодіння прийомами і методами оцінки впливу щодо діяльності сільськогосподарських об'єктів; набуття навиків використання картографічних методів для екологічного обґрунтування господарської діяльності; ознайомлення з нормативною, законодавчою та правовою базою екологічної оцінки, ознайомлення з нормативами стану природного середовища, раціонального використання і відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень щодо провадження сільськогосподарської діяльності.

Завданням дисципліни є вивчення організаційно-правових основ проведення процедури оцінки впливу на довкілля в Україні; аналіз та прогноз наслідків потенційного впливу техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля, розробка програм після проектного моніторингу провадження господарської діяльності.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати складні комплексні завдання у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні дослідницько-інноваційної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК10. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.

СК13. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

СК14. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

СК15. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.

СК19. Здатність застосовувати біоіндикацію для визначення і прогнозування його стану, розробки технологій захисту екосистем, що зазнали антропогенного впливу різної інтенсивності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН05. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

ПРН08. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

ПР16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.

ПР20. Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.

ПР21. Вміти оцінювати особливості функціонування екосистем за умов помірної та екстремальної антропогенної тиску та розробляти прогнози, заходи і засоби його зниження.

СТРУКТУРА КУРСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/практичні/самостійна)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. Нормативно-законодавчі аспекти проведення екологічної оцінки в Україні та в світі				
Тема 1. Основні принципи та законодавчі підстави здійснення екологічної оцінки впливу на довкілля в Україні та в світі	2/4/10	Вміти проводити оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на довкілля в директивах ЄС та міжнародних документах із захисту довкілля. Процедури ОВД в різних країнах. Знати ключові законодавчі документи.	Задача практичної роботи №1 Головні аспекти, нормативна база, державне регулювання та управління в галузі оцінки впливу на довкілля	10
Тема 2. Основні переваги європейської моделі оцінки впливу на довкілля. Відповідність політичним, програмним та правовим зобов'язанням у сфері інтеграції до ЄС	2/4/10	Знати відповідність політичним, програмним та правовим зобов'язанням у сфері інтеграції до ЄС. Навчитись чинні програмні документи у сфері охорони довкілля та міжнародно-правові зобов'язання України у сфері оцінки впливу на довкілля	Задача практичної роботи №2 Негативний трансграничний вплив на довкілля Задача практичної роботи №3 Світовий та європейський досвід проведення ОВД. Загальні положення, підстави та основні поняття	10
Тема 3. Громадське обговорення у процесі оцінки впливу на довкілля з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності	2/4/10	Знати підготовку до громадських слухань. Вміти користуватись журналами та відомостями громадських слухань. Проводити аналіз та знаходити причину відхилень громадських слухань	Задача практичної роботи №4 Бездіяльність у процесі здійснення оцінки впливу на довкілля Задача практичної роботи №5 Залучення громадськості до процесу оцінки впливу на довкілля	10
Тема 4. Оцінка впливу на довкілля особливості та етапи проведення	1/4/10	Знати структуру звіту з ОВД. Вміти скласти висновок з ОВД, структурувати звіт з ОВД. Знати перелік	Задача практичної роботи №6 Ознайомлення зі структурою	20

		документів які вносять до Єдиної бази. Мета ведення реєстру.	Звіту та висновку з ОВД. Визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту та висновку	
Модульна робота 1	7/16/40	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №1	Виконання тесту (30 тестових запитань)	50
Модуль 2. Оцінка впливу сільськогосподарської діяльності на об'єкти агросфери				
Тема 5. Особливості проведення ОВД при лісогосподарському та сільськогосподарському освоєнні земель, на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в охоронних зонах	2/2/10	Знати правове регулювання лісокористування та землекористування. Вплив на фауну, флору, біорізноманіття. Знати показники індикатори впливу. Визначення часу проведення процедури ОВД при плануванні лісогосподарської діяльності.	Задача практичної роботи №7 Аналіз екологічної оцінки лісових ресурсів. Процедура екологічної оцінки за додержанням вимог законодавства про охорону і збереження об'єктів природно-заповідного фонду	10
Тема 6. Оцінювання екологічних ризиків сільськогосподарської діяльності об'єктів	2/4/10	Знати законодавчу базу ведення Єдиного реєстру. Принципи відкритості та доступності інформації.	Задача практичної роботи №8 Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля	10
Тема 7. Види сільськогосподарської діяльності, що можуть мати значний вплив на довкілля	2/4/10	Знати ключові компоненти проведення ОВД при с.г. освоєнні земель. Вміти проводити розрахунки, розробляти заходи щодо рекультивації та меліорації земель.	Задача практичної роботи №9 Особливості проведення ОВД при сільськогосподарському освоєнні земель, рекультивація та меліорація земель.	20
Тема 8. Нормативно-методичне забезпечення та етапи підготовки висновку та звіту з оцінки впливу на довкілля на прикладі сільськогосподарського підприємства	2/4/5	Знати джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря при роботі сільськогосподарських підприємств. Алгоритм розрахунку концентрацій шкідливих речовин у повітрі. Комплексні заходи щодо забезпе-	Задача практичної роботи №10 Оцінка впливу діяльності сільськогосподарських підприємств на повітряне середовище	10

		чення нормативного стану навколишнього середовища і його безпеки при діяльності с.г. підприємств.		
Модульна робота 2	8/14/35	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно дотем, які включені до модуля №2	Виконання тесту (30 тестових запитань)	50
Навчальна робота	15/30/75	середньозважене двох модулів помножене на 0,7		70
Екзамен		30% від загальної оцінки за курс		30
ВСЬОГО ЗА КУРС				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (дублювання роботи із іншим студентом) під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Власні умовиводи у висновках до робіт повинні містити конкретну інформацію відповідно до завдань
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Паламарчук С.П. Методичні рекомендації з практичних робіт для студентів ОС Магістр спеціальності 101 Екологія з дисципліни «Оцінка впливу на довкілля», видавництво НУБіП України, 2023 р. 84 с.

2. Паламарчук С.П. Курс лекцій для студентів ОС Магістр спеціальності 101 Екологія з дисципліни «Оцінка впливу на довкілля», видавництво НУБіП України, 2024 р. 54 с.

3. Строкаль В.П., Бережняк Є.М., Наумовська О.І., Вагалюк Л.В., Ладика М.М., Сербенюк Г.А., Паламарчук С.П., Павлюк С.Д. Вплив російської агресії на стан природних ресурсів України: монографія / В.П. Строкаль, Є.М. Бережняк, О.І. Наумовська, Л.В. Вагалюк, М.М. Ладика, Г.А. Сербенюк, С.П. Паламарчук, С.Д. Павлюк // за ред. В.П. Строкаль. Київ,

Видавничий центр НУБіП України, 2023. 210 с

4. Екологічне право: навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Кірін Р. С. та ін.]. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. – 318 с.

5. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 29, ст.315. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>

6. Стратегічна екологічна оцінка комплексного плану. Навчальний посібник. Київ. 2022 р. – 108 с. https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/819/SEO_ready.pdf

7. Пацева І.Г., Мельник-Шамрай В.В., Лук'янова В.В. Оцінка впливу на довкілля: навчальний посібник містить теоретичний матеріал для підготовки здобувачів вищої освіти екологічних спеціальностей. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». 2022.

–

168

с.

<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8111/%d0%9e%d1%86%d1%96%d0%bd%0%ba%d0%b0%20%d0%b2%d0%bf%d0%bb%d0%b8%d0%b2%d1%83.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

8. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059- VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>

9. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1026 «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля» [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017- %D0%BF#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017-%D0%BF#Text)

10. Постанова КМ України від 13 грудня 2019 р. № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля»

11. Постанова КМ України від 13 грудня 2019 р. № 989 «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля» 7. Оцінка впливу на довкілля: можливості для громадськості (посібник) / Є. Алексєєва [за заг. ред. О. Кравченко]. Видавництво «Компанія “Манускрипт”». Львів, 2019. 36 с. URL: https://epl.org.ua/wpcontent/uploads/2018/03/EPL_OVD_posibnuk_Net.pdf

12. Оцінка впливу на довкілля: впровадження природоохоронних практик та кліматичної політики ЄС. навч. посіб. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2021. 152 с. URL: https://jm.snau.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/06/posibnik_1623674876.pdf

13. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності (Документ 2806-IV, чинний, поточна редакція — Редакція від 04.04.2018, підстава- 2042-VIII, 2320-VIII): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15/conv/print>

14. Landviewer. URL: <https://eos.com/landviewer/?tool-timelapse>

15. Джерела безкоштовних супутникових зображень. URL: <https://eos.com/blog/free-satellite-imagery-sources/>